

KOMMISSIONENS SVAR PÅ DEN EUROPÆISKE REVISIONSRETS SÆRBERETNING:

"EU'S STØTTE TIL RETSSTATEN PÅ VESTBALKAN: SELV OM DER ER GJORT EN INDSATS, ER DER STADIG GRUNDLÆGGENDE PROBLEMER"

RESUMÉ

I. Med hensyn til retsstatens afgørende rolle i udvidelsesprocessen vil Kommissionen gerne minde om, at EU's politiske dialog med udvidelsepartnerne om retsstaten finder sted inden for rammerne af de bilaterale stabiliserings- og associeringsaftaler (SAA) og som led i den strategiske stabiliserings- og associeringsproces (SAP). Med vedtagelsen af den reviderede udvidelsesmetode i februar 2020 er der lagt yderligere vægt på de grundlæggende principper — retsstatsprincippet, grundlæggende rettigheder og demokrati, reform af den offentlige forvaltning og socioøkonomisk stabilitet. Der foretages regelmæssig overvågning af reformer vedrørende retsstaten inden for rammerne af EU's udvidelsesproces, og der rapporteres herom, navnlig i Kommissionens årlige udvidelsespakke med landerapporter.

II. Som et supplement til dette stærke politiske tilsagn er instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA) fortsat et afgørende redskab til at mobilisere tekniske og finansielle ressourcer til støtte for de reformbestrebelse, der gøres af partnerne på Vestbalkan.

IPA III, som blev vedtaget den 15. september 2021 af Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union, øger EU's styring og bedre tilpasning til EU's prioriteter ved at have et klart defineret tematisk fokus for perioden 2021-2027 i stedet for at fastsætte tildelingene til modtagerne fra starten. Desuden vil IPA III-programmeringsrammen være baseret på nye behov og sikre balance mellem forudsigelighed og resultatbaseret finansiering.

IV. Kommissionens årsrapporter for perioden 2014-2020 viser, at alle partnerne på Vestbalkan har gjort visse fremskridt på retsstatsområdet, og at navnlig visse partnere har gjort gode og vedvarende fremskridt. Virkningen af EU's støtte til retsstaten har været varieret.

V. Kommissionen er enig i civilsamfundsorganisationernes og mediernes vigtige rolle i et velfungerende demokrati styret af retsstatsprincippet. Samlet set har Kommissionen investeret ca. 250 mio. EUR under IPA II i civilsamfundet og medierne i regionen, hvilket er en betydelig og vigtig tildeling med direkte relevans og indvirkning på retsstatsområdet.

Der er betydelig og stigende støtte til mediefrihed og mediepluralisme, som finansieres via civilsamfundsfaciliteten og medieprogrammet. Disse foranstaltninger hentes primært fra flerlanderammen (som gør det muligt at målrette indsatsen mod alle IPA-modtagere samtidigt). Flerlandemediestøtten er rettet mod offentlige radio- og tv-selskaber, journalisters sikkerhed, mediekendskab, kvalitetsjournalistik, støtte til retsvæsenet, støtte til medieforetagender via Den Europæiske Demokratifond, og senest er der indgået aftale om et program til 10 mio. EUR til støtte for medievirksomhedernes bæredygtighed.

Høring af civilsamfundet i forbindelse med politikudformning og reformprocesser overvåges i den regelmæssige politiske dialog om reform af den offentlige forvaltning med myndighederne (f.eks. særlige grupper for reform af den offentlige forvaltning) og er et af tre fokusområder i forbindelse med den EU-finansierede årlige overvågning af GD's udvidelsesretningslinjer for støtte til civilsamfundet, der foretages af EU's tekniske bistand til civilsamfundsorganisationer. Begge redskaber har direkte betydning for retsstatsområdet. Denne analyse indgår derefter i Kommissionens egen overvågning, rapportering og politiske dialog.

VI. Kommissionen tildeler omfattende støtte og ressourcer for at mindske den risiko, som følger af den begrænsede administrative kapacitet. Forbedring af den administrative kapacitet er et overordnet

mål for Kommissionens foranstaltninger i regionen, som den systematisk støtter med tiltag, der rækker ud over retsstatsprojekter ved hjælp af teknisk bistand (herunder i partnerskab med OECD/støtte til forbedring af regeringsførelse og forvaltning (Sigma)), der er målrettet finansiel støtte til området og politisk dialog.

Mere generelt ydes der betydelig støtte til gennemførelsen af reformer af den offentlige forvaltning, hvilket i sidste ende er en langsigtet statsopbygningsøvelse, der har til formål at bringe Vestbalkan op på det niveau, der er nødvendigt for at opfylde kriterierne for EU-medlemskab.

Med hensyn til konditionalitet i henhold til IPA II påpeger Kommissionen, at IPA II-forordningen indeholder strenge bestemmelser om tilpasning af bistanden i tilfælde af begrænsede fremskridt eller opnåede resultater, som Kommissionen har benyttet sig af. Kommissionen henviser endvidere til sit svar under punkt 40.

VIII. (Første led) Kommissionen accepterer anbefalingen.

(Andet led) Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten accepterer delvist anbefalingen.

Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten understreger, at de i et betydeligt omfang støtter civilsamfundet og uafhængige medier i at styrke deres uafhængige tilsynsrolle i et demokratisk samfund baseret på retsstatsprincippet. Finansiel støtte til sidstnævnte ydes på grundlag af objektive kriterier, der er i overensstemmelse med EU's prioriteter.

Kommissionen vil fortsat støtte civilsamfundsorganisationerne og medierne inden for programmeringsrammen. Der vil blive taget behørigt hensyn til finansiering af civilsamfundsorganisationer i forbindelse med foranstaltninger på retsstatsområdet, men uden forudgående øremærkning.

Det er Kommissionens opfattelse, at projektf finansiering er den mest velegnede form for finansiering til civilsamfundsorganisationer, eftersom organisatorisk støtte i sagens natur er risikabel, da den skaber afhængighed.

(Tredje led) Kommissionen accepterer delvist anbefalingen.

Kommissionen minder om, at IPA III-forordningen udgør den retlige ramme for øget brug af differentiering af bistandens anvendelsesområde og intensitet i tilfælde af betydelig tilbagegang eller vedvarende mangel på fremskridt fra støttemodtagerens side. Kommissionen vil i givet fald anvende disse fra sag til sag under iagttagelse af proportionalitetsprincippet.

(Fjerde led) Kommissionen accepterer anbefalingen.

INDLEDNING

7. En effektiv ramme for bekæmpelse af korruption, herunder solide resultater, er blandt de vigtigste betingelser for tiltrædelse af EU.

Med vedtagelsen af den reviderede udvidelsesmetode i februar 2020 er der lagt yderligere vægt på de grundlæggende principper — retsstatsprincippet, grundlæggende rettigheder og demokrati, reform af den offentlige forvaltning og socioøkonomisk stabilitet. Aspekter vedrørende bekæmpelse af korruption vurderes med al deres tværgående relevans.

EU's politiske dialog med udvidelsespартnerne om bekæmpelse af korruption finder sted inden for rammerne af de bilaterale stabiliserings- og associeringsaftaler (SAA) og som led i den strategiske stabiliserings- og associeringsproces (SAP). Dialogen fokuserer navnlig på fremskridt i gennemførelsen af bekæmpelsen af korruption og de dermed forbundne reformbestrebelse, herunder i forhold til retsvæsenet, hvidvaskning af penge og organiseret kriminalitet.

Medlemsstaterne har fastsat konkrete og omfattende foreløbige benchmarks for bekæmpelse af korruption, f.eks. for Montenegro og Serbien i forbindelse med deres tiltrædelsesforhandlinger. Benchmarkene fokuserer på tilpasning af lovgivningen, institutionsopbygning og udarbejdelse af

resultatlistor over vellykkede afgørelser i korrupsionssager (med særlig vægt på korrupsionssager på højt niveau, der potentielt kan underminere retssystemet og demokratiet som helhed).

17. Der er gjort fremskridt med alle foranstaltningerne i den prioriterede Sofiadagsorden.

(Sjette led) Kommissionen bemærker, at Den Europæiske Demokratifond ikke er det eneste middel til at støtte uafhængige og pluralistiske medier og civilsamfundet, men et supplement.

BEMÆRKNINGER

27. Kommissionen vil gerne præcisere, at formålet med årsrapporterne er at vurdere kandidatlandenes og de potentielle kandidatlandes fremskridt med hensyn til EU-standarder og gældende EU-ret og fremsætte relevante henstillinger. Der redegøres for fremskridtene med gennemførelsen af IPA i årsrapporten om gennemførelsen af instrumenterne for EU's optræden udadtil.

28. Høringer af civilsamfundsorganisationer er en fast del af forberedelsen af underudvalgene om retfærdighed, frihed og sikkerhed for alle partnerne på Vestbalkan. Spørgsmål vedrørende ytrings- og forsamlingsfriheden behandles regelmæssigt sammen med dem. EU understreger regelmæssigt behovet for inkluderende og gennemsigtige høringer af civilsamfundet om retsstatsreformer.

Kommissionen opfordrer også civilsamfundsorganisationerne til at bidrage til årsrapporterne og tager hensyn til deres bidrag.

29. EU's finansielle støtte til civilsamfundets indsats i regionen er betydelig — ca. 250 mio. EUR for perioden 2014-2020 — og baseret på mellemfristede projekter, som ofte fornys.

Siden 2009 har Kommissionen kanaliseret sin bilaterale støtte og flerlande-IPA II-støtte til civilsamfundet og uafhængige medier på Vestbalkan og Tyrkiet via sin civilsamfundsfond.

Med hensyn til finansiel støtte til civilsamfundet tilbyder civilsamfundsfonden en bred vifte af bistand: teknisk bistand til civilsamfundsorganisationer samt tilskud inden for en lang række tematiske områder. Disse omfatter specifikt, men også indirekte, retsstaten gennem andre temaer såsom reform af den offentlige forvaltning, miljøbeskyttelse, ligestilling mellem kønnene osv. I IPA II-perioden fik ca. 1 000 civilsamfundsorganisationer tildelt denne støtte.

31. Høring af civilsamfundet i forbindelse med politikudformning og reformprocesser overvåges i den regelmæssige politiske dialog om reform af den offentlige forvaltning med myndighederne (f.eks. særlige grupper for reform af den offentlige forvaltning) og er et af tre fokusområder i forbindelse med den EU-finansierede årlige overvågning af GD's udvidelsesretningslinjer for støtte til civilsamfundet, der foretages af EU's tekniske bistand til civilsamfundsorganisationer. Begge redskaber har direkte betydning for retsstatsområdet. Denne analyse indgår derefter i Kommissionens egen overvågning, rapportering og politiske dialog.

Desuden giver de regelmæssige overvågningsrapporter om reformen af den offentlige forvaltning, som OECD/Sigma udarbejder, yderligere oplysninger om offentlige høringsprocesser, der afspejles i Kommissionens årlige udvidelsespakke.

32. Kommissionen er enig i vurderingen af, at politisk vilje og ejerskab til reformer er de største risici for EU-støttens virkning og bæredygtighed. Sådanne risici kan imidlertid ikke afbødes gennem et enkelt projekt [IPA-bistand] eller af gennemførelsespartnere. Den strategi, som Kommissionen anvender til at afbøde disse risici, er brugen af politisk dialog for at sikre et vedvarende engagement i retsstatsreformen på højt plan. Dette er en del af Kommissionens centrale engagement i udvidelsen.

33. Kommissionen supplerer de specifikke foranstaltninger på retsstatsområdet med en omfattende indsats for at fremme *reformen af den offentlige forvaltning* hos alle partnerne på Vestbalkan. Dette arbejde bidrager til at løse generelle strukturelle problemer i den offentlige sektor, som rapporten nævner i bemærkning 32 [*"f.eks. utilstrækkeligt personale og uddannelse eller manglende politik til fastholdelse af medarbejdere fører til en høj grad af udskiftning"*]. Arbejdet med reformen af den

offentlige forvaltning omfatter støtte og vejledning samt omfattende og systematisk overvågning af kvaliteten af den offentlige forvaltning (i partnerskab med OECD/Sigma) og regelmæssig politisk dialog på højt plan.

Kommissionen støttede også vigtige reformer af de offentlige tjenester og styrker reformerne af den offentlige forvaltning i det vestlige Balkan for at mindske den politiske indflydelse på den offentlige forvaltning og den ikke-objektive personaleudskiftning. Dertil kommer, at der i forbindelse med relevante IPA-projekter tilføjes bestemmelser, der skal mindske udskiftningen af personale, der er uddannet med EU-midler.

38. Tilpasningen af bistanden i tilfælde af betydelige mangler med hensyn til fremskridt og de opnåede resultater anvendes på indsatsniveau. En indsats kunne ikke gennemføres, så længe de gennemførelsesbetingelser, der er fremhævet i aktionspapiret, ikke er opfyldt. Desuden indeholder en EU-finansieret indsats følgende erklæring: "Manglende overholdelse af ovennævnte krav kan føre til inddrivelse af midler under dette program og/eller omfordeling af fremtidige midler".

Kommissionen minder om, at EU-medlemsstaterne gennem deres deltagelse i IPA-udvalget i stort omfang hører om gennemførelsen af IPA-finansieringen, herunder om tilpasning af den finansielle bistand i tilfælde af betydelig tilbagegang eller vedvarende mangel på fremskridt fra en modtagers side.

39. Kommissionen er omhyggelig med, hvordan den anvender konditionalitetsinstrumentet på grund af dets mange konsekvenser, herunder justeringen af den finansielle bistand i tilfælde af betydelig tilbagegang eller vedvarende mangel på fremskridt fra støttemodtagerens side. På projektniveau er situationen klar: Hvis en aftalt betingelse ikke er opfyldt, eller hvis der fortsat ikke sker fremskridt på et prioriteret reformområde, er der ingen udbetalinger, jf. eksemplet med Bosnien-Hercegovina (BiH) i tekstboks 2. Hvis der konstateres en klar tilbagegang på retsstatsområdet i et land, har Kommissionen ikke tøvet med at reducere det pågældende lands årlige rammebeløb, som den f.eks. gjorde for Tyrkiet i henhold til IPA II eller Bosnien-Hercegovina i forbindelse med manglende fremskridt med hensyn til regeringsførelse. Den har også øget finansieringsrammen for lande, der gør betydelige fremskridt på retsstatsområdet (resultatbelønning, jf. punkt 40), som f.eks. Nordmakedonien.

40. IPA II-forordningen indeholder et eksplicit retsgrundlag med en omvendt mekanisme, der giver mulighed for tilpasninger af finansiell bistand uden sondring mellem sektorer i tilfælde af betydelig tilbagegang eller vedvarende mangel på fremskridt fra en modtagers side (jf. artikel 14, stk. 2).

Artikel 14, stk. 2, bestemmer, at: "[b]istanden målrettes og tilpasses til den specifikke situation hos modtagerne i bilag I under hensyntagen til den yderligere indsats, der er nødvendig for at opfylde kriterierne for medlemskab, samt disse modtageres kapacitet. Bistanden differentieres i anvendelsesområde og intensitet afhængigt af behov, reformvilje og de fremskridt, der gøres med gennemførelsen af disse reformer." I retningslinjerne for budgetstøtte er de gældende betalingsbetingelser yderligere beskrevet.

I overensstemmelse med forordningen blev IPA II-bistanden øget som et middel til at belønne fremskridt og tilsvarende reduceret i tilfælde af alvorlig tilbagegang. Tyrkiet er et eksempel på, at tildelingerne i det årlige budget er blevet reduceret siden 2017 på Kommissionens initiativ som følge af tilbageskridt med hensyn til de grundlæggende forhold. Disse afgørelser blev truffet på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets konklusioner om Tyrkiet. For Bosnien-Hercegovinas vedkommende blev finansieringsrammen reduceret med ca. halvdelen af tildelingen på grund af manglende fremskridt inden for regeringsførelse, hvilket har direkte betydning for retsstatsområdet.

Den finansielle bistand til Bosnien-Hercegovina blev justeret, hvilket Revisionsretten har fremhævet i tekstboks 2.

Kommissionen minder om, at den i sine finansieringsaftaler med partnerlandene systematisk inkluderer en forpligtelse til at overholde de grundlæggende værdier, som giver yderligere retlige grunde til at suspendere eller opsige aftalerne i overensstemmelse med finansforordningen. I aftalerne om budgetstøtte er det navnlig fastsat, at budgetstøtteudbetalinger formelt kan suspenderes, suspenderes midlertidigt, reduceres eller annulleres i tilfælde af tilbageskridt på området for grundlæggende værdier og retsstatsområdet.

41. I IPA III-forordningen er det præciseret, hvordan reglerne om differentiering af den finansielle bistand vil påvirke finansieringen. IPA III-forordningens betragtning 32 og bestemmelser (artikel 8, stk. 5) indeholder de nødvendige detaljer i denne henseende.

47. I forbindelse med projekt 20 ("Bekæmpelse af grov kriminalitet på Vestbalkan") viser den endelige rapport, der er modtaget og godkendt efterfølgende i overensstemmelse med de kontraktlige forpligtelser, at de fleste af projektets resultater er opnået.

51. Kommissionen minder om, at ytringsfriheden også støttes på en række andre områder, navnlig på områderne for demokrati og regeringsførelse samt grundlæggende rettigheder. Kommissionen henviser til sine bemærkninger i punkt V ovenfor.

53. Kommissionen øger sin indsats for at forbedre projektudformningen og resultatrapporteringen.

55. Kommissionen vurderer bæredygtighed som en målestok for, i hvilket omfang det er sandsynligt, at de opnåede fordele/resultater (output og resultater) vil fortsætte efter gennemførelsesperioden. Den omfatter spørgsmål som støttemodtagernes ejerskabsniveau, deres institutionelle forvaltningskapacitet, ressourcer, som de forpligter sig til at stille til rådighed for driften, og vedligeholdelse af resultaterne, når projektet er afsluttet. Kommissionens støtte er og bør være mellem- til langsigtet inden for denne sektor, for at den kan ledsage grundlæggende reformer. Det betyder, at der fortsat vil være projekter inden for denne sektor, som bidrager til det næste skridt i den lange proces.

Den blotte eksistens af et opfølgingsprojekt betyder ikke, at det oprindelige projekt ikke som minimum var bæredygtigt.

57. Kommissionen understreger, at opnåelsen af omfattende ændringer på retsstatsområdet er en del af en langsigtet proces, som Kommissionen vil fortsætte med at støtte.

KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

71. Kommissionens årsrapporter for perioden 2014-2020 viser, at alle partnerne på Vestbalkan har gjort visse fremskridt på retsstatsområdet, og at navnlig visse partnere har gjort gode og vedvarende fremskridt. Virkningen af EU's støtte til retsstaten har været varieret.

Anbefaling 1 — Styrkelse af mekanismen til fremme af retsstatsreformer i udvidelsesprocessen

Kommissionen accepterer anbefalingen.

Kommissionen minder om, at Kommissionen i henhold til den reviderede udvidelsesmetode har skabt et solidt grundlag for et stærkere engagement på retsstatsområdet. Sidstnævnte er fortsat hjørnестenen i tiltrædelsesprocessen og vil bestemme, hvor hurtigt de enkelte udvidelsespartnere generelt gør fremskridt på deres respektive vej mod EU.

Kommissionen er enig i, at det er nyttigt at fastsætte mål og benchmarks. Kommissionen anvender allerede disse instrumenter i udvidelsesprocessen for hvert enkelt land. For lande, der er i tiltrædelsesforhandlinger, sker dette gennem de forskellige indledende, foreløbige og afsluttende benchmarks for kapitel 23 og 24. For lande, der ikke er i forhandlinger, sker dette i strategiske dokumenter som f.eks. Kommissionens udtalelse om Bosnien-Hercegovinas ansøgning om EU-medlemskab. Disse mål og benchmarks overvåges regelmæssigt af Kommissionen, som rapporterer

herom i dens årlige retsstatsrapporter til Rådet for lande, der er i gang med forhandlinger, og i dens årsrapporter for alle landene på Vestbalkan.

74. Det er Kommissionens opfattelse, at civilsamfundsorganisationernes rolle er meget vigtig i tiltrædelsesprocessen.

EU's finansielle støtte til civilsamfundets indsats i regionen er betydelig — ca. 250 mio. EUR for perioden 2014-2020 — og baseret på mellemfristede projekter, som ofte fornys.

Høring af civilsamfundet i forbindelse med politikudformning og reformprocesser overvåges i den regelmæssige politiske dialog om reform af den offentlige forvaltning med myndighederne (f.eks. særlige grupper for reform af den offentlige forvaltning) og er et af tre fokusområder i forbindelse med den EU-finansierede årlige overvågning af GD for Udvidelses retningslinjer for støtte til civilsamfundet, der foretages af EU's tekniske bistand til civilsamfundsorganisationer (TASCO). Begge redskaber har direkte betydning for retsstatsområdet. Denne analyse indgår derefter i Kommissionens egen overvågning, rapportering og politiske dialog. De regelmæssige overvågningsrapporter om reform af den offentlige forvaltning, som OECD/Sigma udarbejder, giver yderligere oplysninger om offentlige høringsprocesser, som afspejles i Kommissionens udvidelsespakke.

Anbefaling 2 — Øget støtte til et civilsamfund, der er engageret i retsstatsreformer og mediernes uafhængighed

Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten accepterer delvist anbefalingen.

Kommissionen anerkender den centrale rolle, som et uafhængigt civilsamfund og medier kan spille i et demokratisk pluralistisk samfund baseret på retsstatsprincippet. Kommissionen støtter civilsamfundet og medierne i udøvelsen af deres vigtige funktion for retsstaten gennem fremskridt inden for programmering, gennemførelse og overvågning af resultaterne af den finansielle støtte på ca. 250 mio. EUR i henhold til IPA II. Kommissionen støtter endvidere civilsamfundet og medierne gennem systematiske inddragelser og høringer inden for rammerne af politikudformning og udvidelsesprocessen. Navnlig inddrages civilsamfundsorganisationerne konsekvent i de processer, der ledsager stabiliserings- og associeringsaftalerne og udarbejdelsen af de årlige udvidelsesrapporter. Desuden afholder Kommissionen årlige arrangementer med henblik på inddragelse af og udveksling med civilsamfundet, såsom retsstatskonferencen i Bosnien-Hercegovina. Kommissionen yder også offentlig støtte og tilskynder regelmæssigt civilsamfundsorganisationerne til at spille en aktiv rolle både i hovedkvarteret og lokalt gennem EU's delegationer hos partnerne på Vestbalkan.

Selv om EU-Udenrigstjenesten ikke er en del af den programmerings-, gennemførelses- eller resultatovervågningsproces for den finansielle støtte under IPA, der behandles i rapporten, yder EU-Udenrigstjenesten a) støtte gennem politiske budskaber om civilsamfundets og mediernes betydning for håndteringen af retsstatsspørgsmål, b) støtte til civilsamfundsorganisationer og medier til bekæmpelse af desinformation (i overensstemmelse med EU's handlingsplan for bekæmpelse af desinformation og den europæiske demokratihandlingsplan) og c) information til civilsamfundsorganisationer og medier i Verdensbanken om EU's engagement, herunder EU-integrationsprocessen. EU-Udenrigstjenestens (delvise) accept af nedenstående anbefalinger ligger inden for rammerne af ovennævnte opgaver.

a) Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten accepterer delvist anbefalingen. Kommissionen vil gerne påpege, at den i henhold til IPA II investerede over 250 mio. EUR i civilsamfundsorganisationer og medier. Den vil fortsat støtte civilsamfundsorganisationer og medier inden for rammerne af programmeringen. Der vil blive taget behørigt hensyn til finansiering af civilsamfundsorganisationer i forbindelse med foranstaltninger på retsstatsområdet, men uden forudgående øremærkning.

Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten accepterer delvist denne anbefaling. Kommissionen mener, at projektf finansiering er den mest velegnede form for finansiering af civilsamfundsorganisationer, eftersom organisatorisk støtte i sagens natur er risikabel, da den skaber afhængighed.

c) Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten accepterer anbefalingen.

Kommissionen understreger, at den i et betydeligt omfang støtter civilsamfundet og uafhængige medier i at styrke deres uafhængige tilsynsrolle i et demokratisk samfund baseret på retsstatsprincippet. Finansiell støtte til sidstnævnte ydes på grundlag af objektive kriterier, der er i overensstemmelse med EU's prioriteter.

d) Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten accepterer anbefalingen. Kommissionen overvåger allerede civilsamfundsorganisationernes bidrag til retsstatsområdet gennem et særligt Sigma-instrument.

76. Kommissionen henviser til sine svar på punkt VI og 40.

Anbefaling 3 — Styrkelse af anvendelsen af konditionalitet i forbindelse med IPA III

Kommissionen accepterer delvist anbefalingen.

Kommissionen anvender konditionalitet fra sag til sag efter en grundig analyse og behørig hensyntagen til dens virkninger. En generel anvendelse af konditionalitet for al IPA III-finansiering vil ikke være hensigtsmæssig henset til forholdsmæssigheden af den differentiering, der er fastsat i IPA III-forordningen. Ved anvendelsen af differentiering bør der tages behørigt hensyn til effektiviteten af det tilstræbte politiske mål og nødvendigheden af at undgå utilsigtede virkninger på andre prioriterede sektorer.

IPA III-forordningen fastsætter, at støtten skal målrettes og tilpasses modtagernes specifikke situation under hensyntagen til den yderligere indsats, der måtte være nødvendig for at opfylde kriterierne for medlemskab, samt disse modtageres kapacitet. Bistanden differentieres i anvendelsesområde og intensitet alt efter behov, reformvilje og fremskridt i gennemførelsen af disse reformer (demokrati, grundlæggende rettigheder, retsstatsprincippet, samarbejde om migration, økonomisk styring osv. (dvs. mere for mere-princippet)).

IPA III-forordningen fastsætter, at i tilfælde af betydelig tilbagegang eller vedvarende mangel på fremskridt hos en modtager af instrumentet skal bistandens anvendelsesområde og intensitet differentieres i overensstemmelse hermed. På tilsvarende vis vil der også blive anvendt differentiering af bistanden, når der igen gøres fremskridt.

80. EU-støtten har udløst afgørende reformer og vigtige ændringer på institutionelt, lovgivningsmæssigt og operationelt plan i det vestlige Balkan, jf. ovennævnte eksempler.

Anbefaling 4 — Styrkelse af projektrapportering og -overvågning

a) Kommissionen accepterer anbefalingen.

b) Kommissionen accepterer anbefalingen.

c) Kommissionen accepterer anbefalingen.